

Gul Tømmersvamp

Friskt frugtlegete og nedbrudt træ efter angreb af Gul Tømmersvamp

Vækstbetingelser

Gul Tømmersvamp er en af de hyppigst forekommende svampearter i vore bygninger. Svampens vækstbetingelser dækker over et bredt område med hensyn til temperatur og fugtighed, og derfor kan der registreres en bred vifte af forskellige nedbrydningsformer. Dette afspejler sig også i den forsikringsmæssige karakterisering, idet Gul Tømmersvamp kan give anledning til såvel råd- som svampeskader. Gul Tømmersvamp foretrækker nåletræ med et konstant fugtindhold på ca. 50%. Ved et igangværende angreb kan dog nedbrydes træ, som kun har et fugtindhold på 15-18%. Når fugtkilden fjernes, og fugtindholdet bringes ned under 15%, går væksten i stå. Det optimale temperaturområde ligger mellem 22° og 24°C, men vækst er mulig ved 5°-35°C. Gul Tømmersvamp optræder eksempelvis i træ, der har kontakt til fugtigt murværk, i fugtige gulvkonstruktioner, og i træ der er udsat for damp.

Væksthastighed

Udbredelsens hastighed er afhængig af de givne mikroklimatiske forhold, dvs. primært fugt og temperatur. Ved de optimale vækstbetingelser er Gul Tømmersvamp meget hurtig voksende, og den har stor ødelæggelseskraft. Myceliet vokser ca. 13,5 mm pr. dag ved 23°C, og en konstant fugttilførsel, som svarer til en træfugtighed på mindst 50%. Ved mindre gunstige forhold vil udbredelse og ødelæggelse kunne ske væsentligt langsommere, og der vil dermed gå meget lang tid, før der opstår styrkesvækkelse af det angrebne træ. Ved langsomt forløbende nedbrydning er skadeårsagen typisk af en sådan karakter, at den giver anledning til periodiske opfugtninger og/eller mindre gunstige vækstbetingelser over en lang periode.

Karakteristika

Ved hurtigt forløbende nedbrydning forbliver det angrebne træ lyst, og der vil ses gullige til brune sribede misfarvninger i træet. Træet revner langs årene og der opstår en blandet nedbrydning - i fremskredet stadium, med forholdsvis store sprækkeklodser. Forårsager svampen derimod en langsomt forløbende nedbrydning, bliver træet misfarvet mørkebrunt. Nedbrydningen er i dette tilfælde også karakteriseret ved de for en rådskade typiske sprækkeklodser af mindre størrelse. Ved et friskt angreb af Gul Tømmersvamp dannes et fint, lyst og vifteformet overflademycelium. Med alderen bliver myceliet gulligt og senere brunt.

Under mindre gunstige forhold dannes der normalt ikke noget overflademycelium, men derimod et substratmycelium indvendigt i træet. Dette forårsager nedbrydning af træet bag en intakt træoverflade. Frugtlegetet, som fører til fornyet sporedannelse, forefindes sjældent i bygninger.

København:
Lautrupvang 8
2750 Ballerup

Telefon: 44858600
E-mail: dk.kontakt@efiglobal.com

Jylland: Laboratorium
Birkemosevej 7C, st.
6000 Kolding

Telefon: 75522100
E-mail: dk.lab@efiglobal.com

Hjemmeside: www.efiglobal.dk

Litteraturhenvisning:

Harmsen, L.:

Trødeløeggende svampe og dyr, Teknologisk Institut's Forlag 1967.

C. Ferdinansen og C.A. Jørgensen:

Skovtrøernes sygdomme, Gyldendals Forlag 1938-39.

Bavendamm, Dr. W.:

Die Holzschäden und ihre Verhütung, Wissenschaftliche Verlagsgesellschaft M.B.H., Stuttgart 1974.

Grosser D.:

Pflanzliche und tierische Bau- und Werkholzschildlinge, DRW-Verlag, Leinfelden - Echterdingen 1985.

Cockroft, R.:

Some Wood-destroying Basidiomycetes, Volume 1 og a collection of monographs, The IRGWP 1979.

Cartwright, K.S.T.G., Findlay, W.P.K.:

Decay of Timber and its Prevention, Forest Products Research Laboratory sec.ed. 1958

Copyright EFI Global, 10/23.

Eftertryk ikke tilladt.